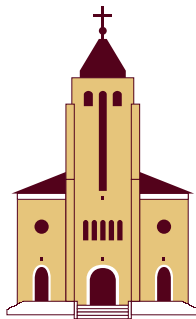

MUSTÁRMAG

Budapest-Pestszentlőrinc-Szemeretelepi Szent István Király Plébánia

ALAPÍTVÁ: 1992 • 2022/5. SZÁM • DECEMBER 18.

ADVENT ÉS KARÁCSONY 2022

Kedves Testvéreim! Advent idejében vagyunk, az örömteli várakozás időszakában, amely Krisztus több mint kétezer évvel ezelőtti eljövetelét jelzi a történelemben, és emlékeztet az idők végére, a második eljövételre, amelyet egyedül Isten fog meghatározni. Hamarosan belépünk a karácsonyi időszakba, amikor hálás szívvel emlékezünk meg arról, hogy Jézus Szűz Máriától megszületett Betlehemben.

Ebben az időszakban érintse meg életünket mélyen Isten szeretete, és töltsd el szívünket örömmel. Ez az az időszak, amikor kinyújtjuk a kezünket mások felé, akiknek szükségük van a támogatásunkra, gondoskodásunkra és szeretetünkre, azok felé, akik valamilyen módon szenvednek. Emlékezzünk meg azokról is, akiket más helyeken üldöznek, kínoznak, sőt vértanúként meg kell halniuk hitük miatt.

Isten velünk van, és osztozik emberi életünkben, az örömeinkben és a kihívásokban, a fájdalommal és a szenvedéssel együtt. Az Emmanuel szó gyönyörűen leírja a karácsonyi ajándékot, azt jelenti, hogy „Isten velünk van”. Ez a karácsony fő üzenete. Arra vagyunk hivatottak, hogy Emmanuel hírnökeivé váljunk, hogy segítsünk elhozni Krisztus szeretetét a világnak. Legyünk Emmanuel hírnökei, legyünk az ő kezei, lábai és hangja. Vigyük el az ő szeretetét mindenkihez.

A karácsony a megújulás, az újrakezdés és az összefogás ideje is. A nyüzsgés, a családdal, barátokkal és szomszédokkal való örömteli összejövetelek közepette, amelyek új emlékeket teremtenek. Arra bátorítok mindenkit, hogy szánjon egy kis időt arra, hogy egyszerűen csak hálát adjon Istennek az évnek ezért az időszakáért, amelyben felidézük azt az igazságot, hogy „*Karácsonykor leszállt a szeretet*”, mindannyiunkért.

Imádságos kívánságaim egy elgondolkodtató adventi időszak, egy örömteli karácsonyi ünnepekör és egy reménységgel teli új év, mert Ő eljött közénk karácsonykor, és ma is velünk van.

Fr. Anthony Mahimai Raj

A MIATYÁNK

Folytatjuk sorozatunkat, melyben XVI. Benedek pápa (Joseph Ratzinger): A Názáreti Jézus című könyvének a Miatyánk imádsággal foglalkozó részéből készült összefoglalókat adunk közre. Az emeritus pápa ebben a könyvében kísérletet tesz arra, hogy bemutassa az evangéliumok Jézusát, mint a „történeti Jézust”, és alkalmat biztosít arra, hogy ránk ragyogjon az „Úr arca”.

JÖJJÖN EL A TE ORSZÁGOD

Isten országának kéréséről gondolkodva emlékezetünkbe idézzük majd mindazt, amit előzőleg fontolóra vettünk, az „Isten országa” kifejezés kapcsán. Ahol nem látják Istent, ott összeomlik az ember és összeomlik a világ. Ebben az értelemben mondja nekünk az Úr: „*ti keressétek először Isten országát és annak igazságát, és mindezt megkapjátok hozzá.*” (Mt 6,33)

Egyáltalán nem csodaországot kapunk ígéretül, ha jámborok leszünk, vagy valamilyen módon vágyakozunk Isten országára. Nem egy működő világ automatizmusát, ahogyan azt az osztály nélküli társadalom utópiája elképzelte, ahol magától jól megy minden, csak azért, mert nincsen magántulajdon. Ilyen egyszerű recepteket nem ad nekünk Jézus, de felállít egy minden eldöntő prioritást: „*Isten országa annyit jelent, mint Isten uralma, ez pedig azt jelenti, hogy elfogadjuk az ő akaratának mércéjét.*”

A Jézus által itt felállított prioritások Salamon első imádságáról szóló ószövetségi beszámolóra emlékeztethet bennünket, amikor az Úr éjszaka, álmában megjelent a fiatal királynak, és megengedte neki, hogy szabadon kérjen, amit kíván. És mit kér Salamon: „*Adj szolgádnak halló szívet, hogy*

kormányozni tudja népedet, és hogy meg tudja különböztetni a jót a rossztól.” Isten megdicséri, mivel nem gazdagságot kér, sem vagyont, sem dicsőséget, sem ellenségei halálát, de nem is hosszú életet, hanem a valóban lényegeset: halló, tanulékony szívet, a jó és a rossz megkülönböztetésének képességét. Ezért Salamon minden egyebet is megkap ehhez. A „Te országod” eljövételének kérésével az Úr pontosan ehhez akar minket elvezetni. Az első és lényeges a halló, tanulékony szív, hogy Isten uralkodjék, ne mi.

A Krisztussal való találkozás által ez a kérés még inkább elmélyül, még konkrétabb lesz. Láttuk, hogy maga Jézus az Isten országa személyesen; ahol ő van, ott van „Isten országa”. Így a halló szív kérése a Jézus Krisztussal való közösség kérése, és hogy egyre inkább eggyé váljunk vele.

Isten országát kérni annyit tesz, mint azt mondani Jézusnak: add Uram, hogy a teid legyünk! Hass át minket, élj bennünk; gyűjtsd össze Testedben a szétszóródott emberiséget, hogy Tebenned minden alá legyen rendelve Istennek, hogy aztán a mindenséget át tud adni az Atyának, hogy „*Isten legyen minden mindenben!*” (1 Kor 15,26-28) *Forrásmű: XVI. Benedek pápa (Joseph Ratzinger) A Názáreti Jézus, SZIT, Budapest 2007. • 6. rész*

N. K. E.

AZ ÁRPÁD-HÁZ SZENTJEI

Megújult formában, a magyar szentek bemutatásával folytatjuk a szentekről szóló sorozatunkat. Elsőként az Árpád-ház szentjeit mutatjuk be, hiszen az európai dinasztiák közül az Árpád-ház adta a legtöbb boldogot és szentet a katolikus egyháznak.

SZENT LÁSZLÓ KIRÁLY

A XI. század két meghatározó személyisége a két szent király Szent István és Szent László. Az előbb nagyfejedelemként, majd az ezredik év karácsonyától királyként uralkodó István irányítása alatt megszületett a keresztény Magyar Királyság. Kiépült az állami és egyházi intézményrendszer, mely lefödté az emberi élet evilági és az örökéletre irányuló, lelki tartományait. Az átalakulás útjára lépett társadalom a latin Nyugat felé fordult, s bár később a belső harcok során mutatkozott némi igény a visszafordulásra, ez azonban mégsem következett be.

Más szóval, a Szent István lerakta alapok szilárdabbnak bizonyultak, mint azt a pogánylázadások idején vélni lehetett. A kereszténység már a X. század közepétől egyre erőteljesebben jelen van a Kárpát-medence új lakói körében és az egybekovácslódó magyar nép már nem fordulhatott vissza a nomád társadalom kezdetlegesebb szintjére. A pogány hiedel-

mek még sokáig felbukkannak a közösségi emlékezetben, de az időközben megismert keresztény tanítást már nem kezdhették ki. Az István halála után kialakuló belső viszályok a fejlődést lassították, de már meg nem állíthatták. László király uralkodásával a nagy előd által megkezdett építkezések folytatódnak a Magyar Királyság területén.

László lengyel földön született 1046-ban Béla herceg – a későbbi I. Béla magyar király – és Richeza lengyel hercegnő második fiaként. 1048 körül tért haza, miután atyját András és Levente herceggel együtt hazahívták a Magyar Királyságba. Az országot László trónra jutásáig belső viszályok sújtják. Ő 1077-ben kerül a trónra, mint választott király. Bátyja halálakor

annak fiai még nem voltak alkalmasak az uralkodásra. A királynak már a külseje is azt sugallta, uralkodásra termett, a XII. század végén írt életrajza így örököltette meg: „Természeti adottságaiban pedig az isteni irgalom különös kegyelme a kiválóság kiváltságával a közönséges emberi értékek

▶ *fölé emelte. Mert erős volt a keze, tetszetős a külseje, s miként az oroszlánnak, hatalmas lába-keze, óriási a termete, a többi ember közül vállal kimagaslott: így árasztotta el az adományok teljessége, s ez már testileg is méltóvá nyilvánította a királyi koronára.”*

Szüksége is volt a nagy testi erejére, mert uralkodóként háromszor is hadba vonult. 1085-ben a moldovai besenyőserég rontott az országra, majd 1091-ben a kunok perzselték fel Erdélyt, utána a Tiszán is átkeltek és feldúlták a Duna-Tisza közét. Egy év múlva orosz földre kellett hadat vezetnie, hogy a kun támadást megelőzze. Az ország békéjének megőrzése mellett Szent Lászlónak gondja volt annak gyarapítására. Nővére, Ilona a horvát király felesége volt, és a királyné férje halála után a magyar király segítségét kérte a pártharcok megszüntetéséhez. Ekkor László a magyar korona fenntartásáért alá vonta Horvátországot, amely azután 800 éven át – a legnagyobb békében – a Magyar Királyság társországa lett.

László trónra kerülésekor rögtön intézkedett a tulajdont védő törvények kibocsátásáról. A belső harcoktól terhelt évtizedek

alatt a Szent István-i törvények betartása sok kívánnivalót hagyott maga után. A törvények szigorának okát nem a király despotikus hajlandóságában, hanem az anarchia felé haladó közállapotokban kell keresni.

Hat évvel László uralkodásának kezdete után a király kezdeményezésére, de a pápa VII. Gergely tudtával és áldásával oltárra emelték azokat, akik Pannóniában elhíntették a keresztény hit magvait. Az első szentté avatás Nyitrán történt 1083. július 16-17-én, András és Benedek remetéték emelték fel. Majd július 26-án Gellért püspököt a csanádi egyházban avatták szentté. Augusztus 20-án a magyarok első királyát, november 5-én fiát, Imre herceget emelték ki a sírból.

A király nagy elődje István építkezéseit befejezte és maga is több monostort alapított, Tolnában, Erdélyben, az István király jobbát őrző Szentjobb-monostort Biharban, a somogyvári apátságot, melyben eltemették. Innen kerül majd át teste 1113-ban végakarátának megfelelően Váradra.

Szent László uralkodása alatt megerősítette a Szent István-i törvényeket, megszilárdította a rendet, folytatta az építkezéseket és védte a keresztény hitet.

A magyar nép körében legendái napjainkig fennmaradtak. A mindig győztes „Bátor László” lett a katonák védőszentje egészen a II. világháború végéig.

Istenünk, aki Szent László királyunkat, a te hitvallódat csodálatos könyörületességgel a vétekből a bocsánatba, s mert igaz volt, a dicsőségbe vitted föl, kérünk, add, hogy aki kormányzónk volt a földön, pártfogónk legyen a mennyben!

Forrásművek: Török József: A tizenegyedik század magyar egyháztörténete, Mikes Kiadó, Budapest 2002., Szentek élete, SZIT, Budapest 2009. • 4. rész N. K. E.

ANYAKÖNYVI ADATOK

KERESZTELŐK

⇒ **Trungel Bence**

születési dátum: 2022

keresztelés ideje: 2022. október 9.

⇒ **Donáth Sámuel**

születési dátum: 2022

keresztelés ideje: 2022. október 16.

⇒ **Orosz Nóra**

születési dátum: 2019

keresztelés ideje: 2022. október 30.

⇒ **Teran Villarreal Montserrat Aliz**

születési dátum: 2016

keresztelés ideje: 2022. november 20.

DRÉGELVÁR TÚRA

2022. október 8.

„Fellegi bérceiden, ó Drégel vára, kereslek,
Merre valál? tornyod honnan emelte fejét?
Szondi hol állt? repedő kebelén

hol csorga le vére?

Nyughelye hantjai közt hol nyög

az estveli szél?

Pusztá vagy, ó kiomlott vér szent helye!

néma homály leng

Vad bokor árnyaiban szirteid orma felett.

Ah de romod tetején az örök hír égi virága

Csillagi fényében századok óta virúl.”

Kölcsey Ferenc: Drégel

Hatfős csapatunk Áfonya kutyával kiegészülve a Sáferkút vasútállomás mellett parkolóból indult el meghódítani a várhegyet. A történelmi emlékhely felkeresését követően pedig egy nagyobb körtúra megtevése volt a célunk.

A Schaffer-kút még ma is létező és működő forrás. Az elnevezés az ide betelepített német telepésekre utal (schaffer = pásztor). A forrás körüli kis tisztáson padok, asztalok várják a pihenésre vágyókat. Az Apródok útja tanösvény innen masszív emelkedésbe kezd a vár irányába: a mi utunk is erre vezetett tovább.

A szép őszi erdőben haladtunk felfelé, az út mellett rengeteg gombát találtunk. A legtöbbször óriás özlábgomba volt, így hamarosan megteltek a nálunk lévő táskák ezzel az ízletes csemegével. Áfonya kutya iránymutatásával hamarosan elértük a Várhegy közvetlen alját. Innen egy nagyon meredek emelkedő vezetett fel a romokhoz. Felérve egy kicsit megpihentünk, majd az újonnan épített lépcsősort követve mi is bevettük a várat.

„1552. július 6-án érkezett meg a vár alá Ali budai pasa több mint tízezer főnyi seregével és nyomban

▶ körülfárta a várat. A megadásra való felszólítást kapásból elutasította Szondi, válaszul a törökök pár nap alatt, konkrétan rommá lőték a külső falakat. Július 9-én a nagyoroszi papot, Mártont küldte a pasa az újabb ultimátummal. Szondi ezúttal sem fogadta el a kapitulációt, viszont két apródját, Libárdyt és Sebestyént két török fogollyal együtt elküldette a pasa táborába, hogy kímélje meg életüket és nevelje őket derék vitézekké cserében a két magas rangú török hadifogoly

A vár feltárása, állagmegóvása, illetve újjáépítése napjainkban is folyamatban van. A vár tetejéről csodálatos panorámában gyönyörködhattünk: nyugat-délnyugat irányban a belső Börzsöny hegycsúcsai, délre a Káamor tömbje, észak felé Szlovákia, keletre pedig a Cserhát és a Mátra vonulatai látszódnak. A szép őszi színek csak még szebb keretet adtak a látványnak.

A tízórai elfogyasztását és a fotózást követően a vár keleti oldalában ereszkedtünk le a falak, kövek közt átbújva az emléktáblához. Innen a Drégelyvár-nyergen áthaladva a Börzsönyi Kék útvonalát követtük. Úton-útfélen mindenfelé a legkülönbözőbb gombákba botlottunk. A Sárkány-tőréről megcsodáltuk a kilátást a Magas-Börzsöny felé, majd a Kőkapuhoz értünk, ahol a sziklákon elhelyezkedve fogyasztottuk az ebédünket. Ettől a ponttól lefele vezetett az utunk: cél az Oszlai-árok felkeresése volt.

életéért. Arany János foglalta romantikus dalba a történetet Szondi két apródja című balladájában. A végső ostrom előtt Szondi eltűzelte az értékesebb ingóságokat, majd rövid, de hősiess küzdelemben életét nem kímélve állta az óriási túlerőben lévő török csapatok támadását. Az önfeláldozó védelemben az összes várvédő életét veszítette. A pasa, Szondy bátorságát elismerve díszes temetést rendezett a várkapitánynak, majd sírja felett kopjafát állított.”

„A Nagy-völgy környéki hegyek a Börzsöny első vulkáni ciklusa során alakultak ki. Az Oszlai-árok az egykori Ős-Börzsöny vulkánhoz kötődő vulkáni és üledékes kőzeteknek az egyik legszebb feltárása. A tanösvény mentén ennek a vulkáni szakasznak az összes képződményével találkozhatunk. Az árok neve a szláv eredetű oszla szóból ered, amely fenőkövet jelent. Bernecebaráti lakói annak idején a kasza, sarló fenésére alkalmas követ az árok mélyén gyűjtötték.”

A páratlan szépségű sziklaalakzatok megtekintését követően az utolsó borszönyi betyár, Sisa Pista (született Benkó István 1847?-1911) barlangját kerestük meg.

„A környékeliek úgy tartják, hogy a tanösvénynek helyet adó Oszlai-árok egyike volt Sisa Pista menedékhelyeinek. A hagyomány alapjául azok az üregek szolgálnak, amelyek az árok állomással szemben emelkedő nagy sziklafalán nyílnak. Sisa Pista a hagyomány szerint cimboráival – a csendőrök elől rejtőzve – gyakran tanyázott az Oszlai-árok nagy sziklaüregében, amelyet a népnyelv »Sisa Pista barlangjának« nevez. A barlangnak ma már nyoma sincs, az árok nyugati oldalának sziklafalán a puha kőzetbe mindössze kisebb üregek mélyülnek.»

Épp egy nagyobb kiránduló csapattal találkoztunk itt, akiket egy középkorú helyi erdész/cserkész vezetett, aki szívesen mesélt nekünk is a környékről, a betyárokról. Ezen felül a tanösvényen végighaladva a kihelyezett táblákról maga Sisa Pista szólított meg minket, bemutatva magát, az erdőt, a Borszönyt.

„Nehogy asziggýétek, hogy gazember vótam. Percig se! Rabónyi eccer se rabótam. Én csak vótot szettem, azt is csak a módosabbaktú. A szegínyeknek, iszen magam is az vótam, nem kellett túlem fényi, el is lóttak engem mindnfile jóval: füstött szalonóval, ídes pityókóval, illatos kenyerkével.” (A <https://felvidek.ma/2017/02/sisa-pista-a-honti-nogradi-betyar-es-bernecebarati/> linken további információkat találhattok róla.)

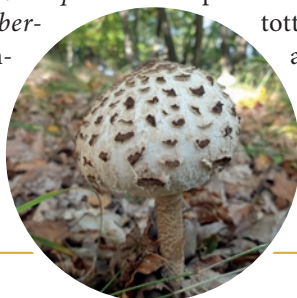
Az árokból kiérve a Nagyorosz-Kemence erdei út másik oldalán találtuk meg a Betyár-kutat. Kis pihenő

után Deszkáspuszta felé vettük az irányt. Útközben megke-restük Deszkáspusztai Szűz Mária kegyhelyet: egy kis barlang formájú emlékhelyet emeltek itt Mária tiszteletére. Az egykori mini település a Nagy-völgy egyharmadánál helyezkedett el. Régen három ház állt itt, amely az erdőőr családjának szolgált otthonaként, illetve a járőröző csendőröknek

is volt itt szolgálati házuk. A második világháború után teljesen elnéptelenedett és pusztulásnak indult. 2006-ban lebontották az utolsó rozoga épületet is, amely a turisták számára évekig kulcsosházként üzemelt. Mára csak a pihenő esőbeállója áll, egy-két kerti növény és a sorba ültetett fenyőfák jelzik, hogy egykor laktak itt.

A rengeteg gombával szegélyezett úton hamarosan visszaérkeztünk a Vár-nyereghez, majd onnan a már ismert úton ereszkedtünk vissza a Schaffer-kúthoz. Itt fogyasztottuk el az uzsonnát, majd visszatértünk az autókhoz. A rengeteg őzláb-gomba pedig a vasárnapi ebéd során került az asztalra!

Továbbra is arra buzdítok mindenkit, hogy újra csatlakozzon hozzánk túráink során. A közeljövőben tervezzük bejárni a Biatorbágy körüli hegyeket és látnivalókat, a Bükk déli oldalán található Hór-völgyet, és tervbe vettünk egy téli pilisi túrát is.

V. Zs.

HITTANOS KIRÁNDULÁS

2022. november 12.

Egy őszi szombaton a plébánia általános iskolás gyerekeivel ellátogattunk a budapesti Szent István-bazilikába és a Margitszigetre.

A bazilikában megcsodáltuk a mozaikokat és a festményeket, imádkoztunk és tiszt-

tegtünk Szent István királyunk jobbánál, majd szép napos időben kísértünk a szigetre, és meglátogattuk Árpád-házi Szent Margit sírját és a kolostort, ahol szentünk 12 éves korától haláláig élt. Vidám társaságunk délután érkezett haza Szemerére.

N. K. E.

AZ IFIK KIRÁNDULÁSA A BÜKKBEN

2022. november 19.

Pár héttel ezelőtt lehetőségünk volt nekünk, ifiknek elmenni a Bükkbe kirándulni egy hatalmasat. Innen is köszönet Viola Zsoltnak, hogy megszervezte és levezényelte a túrát. Hajnalok hajnalán találkozott a kis csapat Ferihegyen, majd pár óra vonatkozás és buszozás után már Egerben is voltunk. A borzasztó hideg ellenére csodaszépen sütött a nap, így a kedvünk végig derűs maradt.

Amint elindultunk fel a hegyre, az erdő csodaszép őszi színekben tündökölt. Sokféle gombát is láttunk útközben. Ahogy mentünk egyre feljebb végül beértünk egy felhőbe, ahol már -5 fok körül volt a hőmérséklet. Minden meg volt dermedve, beleértve a mi hajunkat és ujjainkat is. A levelek ropogtak a lábunk alatt a pókhálók a faágakon, mintha karácsonyi füzérek let-

tek volna. Néhol teljesen olyan volt, mint-ha a hó esett volna le, mielőtt jöttünk a dér miatt. Hegyről lefelé elég meredek útvonalakat választottunk, ahol páran merészen futkároztak, míg néhányan csak szépen lassan mertünk leoldogni. A bokáig sáros cipőinket próbáltuk letisztogatni a faluban, mert különben nem engedtek volna fel hazafelé a buszra. Útközben simogattunk juhokat, pónit és még egy kis csacsit is. Megkóstoltuk az kökényt is, de nemigen nyerte el a tetszésünket. Egy remek napot tudhatunk le magunk mögött, egy hosszú, de annál jobb kirándulással.

Sz. N.

FEKETE ISTVÁN UTÁN SZABADON...

*„Szeretem a ködöt, amely eltakar és egyedül lehetek benne.
Szeretem a ködöt, mert csend van benne, mint egy idegen országban,
melynek lakója a magány, királya pedig az álom.*

*Szeretem a ködöt, mert túl rajta zsongó jólét, meleg kályha,
ölelésre tárt karok és mesék vannak, melyek talán valóra válnak.*

*Szeretem a ködöt, mert eltakarja a múltat, a jövőt, és a jelen is
olyan homályos benne, hogy talán nem is igaz.*

*Olyan kevesen szeretik a ködöt, olyan kevesen találkozunk benne, de akik
találkozunk, nemcsak a ködöt, de egymást is szeretjük.”*

Szeretem az Adventet.

*Szeretem a rorátés hajnalok sötétjét,
mert mindennél élesebben látszik benne
a Fény.*

*Szeretem a csöndet, mert hallani benne
a Hangot.*

*Szeretem a reggeli magányt, mert benne
rejlik az igazi Találkozás.*

*Szeretem a böjtöt, mert a mindennél
nagyobb Bőséghez vezet.*

*Elfogadom a szomorúságot, mert benne
tapasztalható meg a Vigasztalás.*

Jézus meghirdette Isten Országát. Az Ő születése óta nincs szomorúság vigasztalás nélkül. Nincs szükség beteljesülés nélkül. Isten titokzatos és csodálatos Országá áthatja a múltat és a jelent. Sokszor apró, önmagában jelentéktelen, bárki által látható vagy tapasztalható jelekbe rejtve jelenik meg a valóságban. Ott van a szürkében, a feketében,

a hiányban és a szomorúságban is. Ezért nincs egyhangú szürke, nincs reménytelen fekete, nincs örökös hiány és nincs végtelen szomorúság. Ilyen az Isten Országá, mely átszívárog a bezárt falakon, nem köti az óramutató állása, nincs háttára, és nincs vége...

Nem kell félteni Krisztus Egyházát... Nem árthat neki semmilyen ideológia: se kommunizmus, se kapitalizmus, se liberalizmus. Nem árthat neki semmi: se járvány, se háború, se éhínség. Sőt, ellenkezőleg! Ezek olyan gátak, melyeken bukdácsol ugyan az élet, de megtörik a közöny. Krisztus egyházát le nem győzheti semmi, mert az ember szívében kiolthatatlan, veleszületett vágy él a haza, az otthon, a szeretet melege után. Mindez pedig ott van, ahol tárt karokkal vár Ő, kinek szívéből született az ember. *Fekete István: Köd című írásából kiindulva írta:*

K. D. J.

ADVENTI LELKIGYAKORLAT

2022. november 26-27.

Idén már advent első vasárnapján és az azt megelőző szombaton volt az adventi lelkigyakorlatunk, amelyet *Mohos Gábor* esztergom-budapesti segédpüspök atya tartott. Két homíliájában advent jelentéséről és jelentőségéről beszélt, valamint arra buzdított bennünket, hogy tartsunk önvizsgálatot, és próbáljuk elhagyni életünkben az olyan szokásokat, melyek nem visznek kö-

zelebb Istenhez, így nem is lehetnek igazán fontosak számunkra.

A szombati esküvő miatt ezúttal a vasárnap esti szentmise előtt hangzott el az elmúlt évben hagyományteremtő szándékkal templomunkban már bemutatott pannonhalmi zsolozsmázós-zsoltározós gyertyagyújtásos imaóra *Knáb Andris* orgonás és szólóénekesi, valamint a Férfikar előénekesi közreműködésével. A szertartást Mahi atya vezette.

És ezzel még nem ért véget az aznapi zenei szolgálat, hiszen a második lelkigyakorlatos szentmisét az ifik – néhány tapasztaltabb és fiatalabb! – zenéssel kibővített zenekara gitárral és egyéb hangszerekkel kísért énekekkel tette még emelkedettebbé.

ANYAKÖNYVI ADATOK

TEMETÉS

† **Konkoli Ferenc**

születési év: 1947

temetés ideje: 2022. szeptember 13.

† **Fücsök Ferencné (Csik Margit)**

születési év: 1932

temetés ideje: 2022. szeptember 14.

† **Herczku Gyuláné (Sándor Mária)**

születési év: 1951

temetés ideje: 2022. szeptember 30.

† **Tóth Géza István**

születési év: 1945

temetés ideje: 2022. október 4.

† **Kézér Jánosné (Magyar Éva)**

születési év: 1937

temetés ideje: 2022. október 13.

† **Cserjési Miklós**

születési év: 1943

temetés ideje: 2022. november 8.

† **Tóth Sándorné**

(Keszler Anna Erzsébet)

születési év: 1930

temetés ideje: 2022. november 9.

† **Benke Sándorné (Füles Margit)**

születési év: 1932

temetés ideje: 2022. november 11.

† **Csontos Józsefné (Dienes Veronika)**

születési év: 1935

temetés ideje: 2022. november 16.

† **Ughy Jenőné (Szabó Sarolta)**

születési év: 1925

temetés ideje: 2022. november 18.

† **Barta Józsefné (Kozma Anna)**

születési év: 1934

temetés ideje: 2022. december 9.

† **Papp János**

születési év: 1928

temetés ideje: 2022. december 9.

ÍRÓ-OLVASÓ TALÁLKOZÓ AZ ASSZONYKÖRÖN

2022. november 29.

Baár Tünde, a kerületi Piros Iskola (hivatalos nevén Német Nemzetiségi Általános Iskola) tanára volt az Asszonykör vendége, aki ez alkalommal *A mezítlábas grófnő* című ifjúsági regény írójaként látogatott el közénk Knáb Marianna meghívására.

Bár ifjúsági regényről beszélgettünk, ez a találkozás a címszereplő személye révén igen komoly adventi üzenetet hordozott magában. A regény a Manó Könyvek kiadó *Új kedvencek* sorozatának részeként jelent meg a kiadó felkérése alapján. Az írónőnek ez a könyv nem az első ifjúsági regénye. Témáját részben zebegényi kötődése alapozta meg, részben a címszereplő életútja ihlette. Egy történelmi személy feledhetetlen életművét eleveníti meg fantáziájával.

A mezítlábas grófnő nem más, mint a korabeli arisztokrácia kiemelkedő tagja, *gróf Apponyi Franciska*, Károlyi László gróf felesége, aki a ma is álló, gyönyörű főtű főúri kastély úrnője volt. A grófnő a nyári napokat rendszeresen Zebegényben töltötte. Jótékonyágáról híres arisztokrata családja tevékenységét – több máig fennálló népjóléti és egészségügyi intézmény létrehozói voltak – folytatva, a háború kitörésekor az ő munkája révén valósult meg Fóton a hadiárvak és hadiözvegyek gondozása. Tanácsadó és népjóléti intézményt alapított, melynek irodája saját kastélyában kapott helyet. Megszervezte az ország első ingyenes anya- és csecsemővédő intézményét, mely biztosította az orvosi és gyógyászati ellátást a rászorulóknak. Nemcsak anyagi és orvosi ellátást, de szellemi támogatást és lelki támaszt is nyújtott a háború sújtotta, nehézsorsú, itthon magukra ma-

radt asszonyoknak és gyermekeknek, valamint a hadirokkantaknak, akiknek életét ellehetetlenítette a háború. Az egyszerű, tanulatlan asszonyok és gyermekeik nevelésére megalapította a Virágegyletet. Az egyletbe bevont gyermekek között a kislányok énekesmadarak, a nagylányok virágok, a kislányok ragadozó madarak, a nagyfiúk fák neveit kapták. Az egyletben mesét mondott nekik, kirándultak, táncoltak, idegen nyelvre, zenére, sportokra, háztartási is-

meretekre tanította a Virágegylet-Zebegény tagjait, akik közé később felnőttek is beléptek.

Jótekonysági törekvéseinek anyagi alapját részben vagyonából adományozva, részben a Zebegényben megépített Virág-házak építésével és ezek kiadásával teremtette meg. A Virág-házak a kor elvárásainak mindenben megfelelő kényelmet nyújtó üdülőházak voltak a Duna partján, melyek híre igényességük és szép környezetük miatt elterjedt a világban, és számos külföldi vendéget vonzott a Föld legkülönbözőbb pontjairól, köztük előkelő gazdag embereket és hírességeket, és szép jövedelemmel szolgált. Az angol *Daily Mail* újságírója egyik cikkében így méltatta: „*Sohasem láttam nyugodt vakációra csábítóbb helyet, mint a zebegényi híres babaházakat, hatvan kilométerre Budapesttől északra. Fürdés, napozás, halászat és lovaglás tölti be a napot, este pedig a falusiak, akiket megtanítottak angolul, a folyó partján gyújtott tűz köré gyűlnek és magyar dalokat énekelnek.*”

Később 85 szociális célú házat építtetett a háború után talpra állni nem tudó családok számára. Az ehhez szükséges anyagi feltételek megteremtéséhez adomá-

nyozókat keresett. Minden ház más-más adományozó pénzéből épült, akiknek nevét táblán helyezték el a házak oromzatán. Az adományozók között volt a római pápa is. A családoknak csak az adomány feletti kis részhez kellett 25 év alatt fizethető apró részletekben hozzájárulni.

A grófnő az árva gyermekek számára alkotott varázslatos világban „Napraforgó” néven volt jelen. A regényben az író, Baár Tünde bájos jeleneteken keresztül mutatja be a folyóparton mezítláb sétáló, máskor cigányos ruhában, gazdagságára, előkelőségére fittyet hányva, hintó helyett meggypiros „drótszamáron” bicikliző közvetlen grófnőt és tevékenységét. A köréje gyülekező gyermekekhez való viszonyulását a regényben Piroskával és Jancsival azaz „Pipaccsal” és „Szarkával” való kapcsolatán keresztül ábrázolja. Ahogy a szerzőtől megtudtuk, Pipacs nevét az angolok által a hősi halottak jelképének tekintett virágról vette. A gyermekek alakját, szófordulatait pedig az író-tanárnő saját pedagógusi gyermekélményeinek ötvözetéből merítette.

A tanárnő zebegényi nyaralójába gyakran viszi kirándulni tanítványait, nyaranta pedig alkotótáborokat szervez a gyerekeknek. Talán nem véletlen a hősnőjével való párhuzam, amit sejtet, hogy játékból kérdezve tőle, milyen virágnevet választana magának a Virágegylet-Zebegény tagjaként, így válaszolt: „Margaréta lennék. Ez a virág kisebb testvére a napraforgónak...”

A verőfényes Duna-parton csodavilágot létrehozó gróf Károlyi Lászlóné gróf Apponyi Franciska, azaz Napraforgó karizmája az ajándékozás, a segítségnyújtás volt. Baár Tünde, mint pedagógus, és – könyvén átvilágló erkölcsi és szellemi nevelészándék alapján – mint író is a könyv címszereplőjének méltó követője, ahogy kitűnik kedves virágnev választásából is.

Apponyi Franciska gyakran hangoztatott bölcsessége, hogy „*munka nincsen fájdalom nélkül, de öröm sincsen munka nélkül*”, és naplója elején szereplő jelmondata: „*Akinek érdemén felül van, adósa annak, kinek hibáján kívül nincs*”, eszünkbe juttathatja, hogy kinek miye van, abból lehetősége van adni, nemcsak anyagi, hanem szellemi, lelki értelemben is, akár áldozat, fájdalom árán, mert ebből fakad igazi öröm.

A grófnő jelképesen jó illatú virágokkal töltötte meg a jászlát, melybe megszülethet a Megváltó. Tevékenységével nem mesevilágot, nem álomországot, de az Isten országát építette. Példája mindannyiunk számára útmutatás, nemcsak Adventre.

A Napraforgó-házak a mai napig állnak Zebegényben.

Az értékes irodalmi alkotást jó szívvel ajánlom gyermekek, ifjak számára, szép karácsonyi ajándékként is – kapható a könyvesboltokban!

K. D. J.

ADVENTI BARKÁCSOLÁS A PLÉBÁNIÁN

2022. november 26.

A novemberi egy karácsonyváró barkácsolás, ügyeskedős délutánnal búcsúztattuk, megtöltve a termet lelkesedéssel, hanggal és igyekezettel. Készítettünk papírból

HÁZI PRAKTIKÁK

BROWNIE

avagy egy szórakozott szakács elfelejtett sütőport tenni a csokoládétortába

Ilyenkor adventben vagy karácsony táján gyakran betoppan egy-egy vendég. A következő recept pont ilyen alkalmakra megfelelő. Be kell vallanom, hogy egyik fiunktól lestem el ezt a sütit, de nem ő az alcímben szereplő szakács.

195 g vaját megolvasztunk 100 g jó minőségű étcsokival mikróban, majd belekekszünk 120 g mandulatisztet vagy finomlisztet, 15 g kakaóport, 180 g cukrot és 4 tojást.

Összekeverjük, és egy kb. 22 cm átmérőjű tortaformában megsütjük. 170 fokon kb. 30 perc alatt készül el.

Áldott ünnepeket és jó egészséget kívánok!
K. L. M.

„mézeskalács házikókat”, kétféle (betlehem-i) csillagot, piros sapkás kismanót, díszítettünk miniatűr karácsonyfát tobozból, és született faszeletre festett hóember is. Gyarmati Kende és szülei leptek meg minket a kézműves délutánnal, sok-sok alapanyagot hoztak nekünk. Kende apuká-

ja, Gyuri bácsi, valamint Kati néni és Marianna néni segítettek nekünk a vágásban, ragasztásban, összeillesztésben, de mi, nagyobbak is szívesen segítettünk a nálunk fiatalabb kézműveseknek. Nagyon köszönjük a kedves ötletet és megvalósítást, az együtt töltött időt!

Barkácsolás közben jutott idő arra is, hogy jókat beszélgessünk a barátainkkal, együtt nevessünk, vagy éppen nassoljunk. Jó volt így várni advent első vasárnapját, köszönjük a délutánt!
Sz. T.

ANYAKÖNYVI ADATOK

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK

© Császár Dániel és Kuhinka Zsófia
– 2022. november 26.

HIRDETÉSEINK

LITURGIKUS ESEMÉNYEK

■ **december 24. szombat:** szenteste – 16 órakor pástorjáték • 23:30 óra: énekes, verses, zenés áhítat énekkarunk közreműködésével.

Éjfélkor: ünnepi éjféli szentmise;

■ **december 25. vasárnap:** Jézus születése, karácsony ünnepe – 9 órakor ünnepi szentmise, 7:30 és 18 órakor szentmise;

■ **december 26. hétfő:** karácsony másodnapja – 8:30 órakor ünnepi szentmise;

■ **december 27–30. keddtől péntekig:** szentmisék 19 órakor;

■ **december 31. szombat:** Szent Szilveszter pápa emléknapja, 18 órakor évvégi hálaadó ünnepi szentmise, Te Deum;

■ **2023. január 1. vasárnap:** Újév, Szűz Mária Istenanyaságának ünnepe, *parancsolt ünnep* – 7:30 és 9 órakor szentmise, 18 órakor ünnepi szentmise.

■ **január 6. csütörtök:** Urunk Megjelenése, Vízkereszt főünnep, *parancsolt ünnep* – egyben a hónap elsőpéntekje. Szentmiséink 8:30 és 19 órakor lesznek;

■ **január 9. hétfő:** egésznapos szentségimádási napunk. A szentmisét 19 órakor magyar hazánkért mutatjuk be, majd a Jézus szíve-litániát énekeljük;

■ **január 15. vasárnap:** az ökumenikus imahét kezdete, szentmiséink ezen a héten reggelként 7:30 órakor lesznek;

■ **január 29. vasárnap:** a 9 órai misét az e hónapban temetett testvéreinkért mutatjuk be;

■ **február 2. csütörtök:** Urunk bemutatásának ünnepe (Gyertyaszentelő Boldogasszony), szentmise 19 órakor lesz – az elején gyertyaszenteléssel;

■ **február 3. péntek:** elsőpéntek, a szentmise végén Balázs-áldásban részesülhetünk;

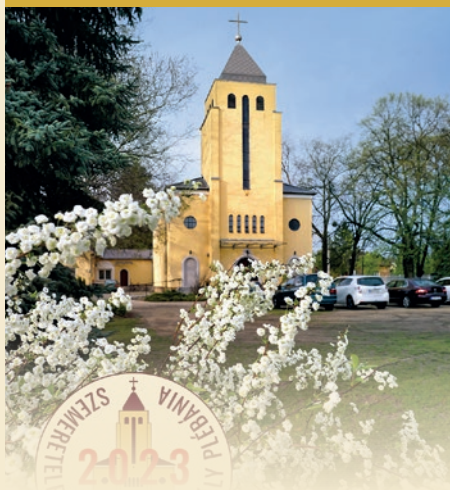
■ **február 6. hétfő:** egésznapos szentségimádási napunk. A szentmisét 19 órakor magyar hazánkért mutatjuk be, majd a Jézus szíve-litániát énekeljük;

■ **február 22. szerda:** hamvazószerda, a nagyböjti időszak kezdete, szigorú böjti nap. Szentmise 19 órakor lesz, melynek végén a hamvazás szertartásában részesülhetünk.

HIRDETÉSEK

■ **Köszönjük mindazoknak, akik már befizették az idei egyházközségi hozzájárulásukat (egyházi adót).** Év végéhez közeledve a szentmiséket követően a sekrestyében, illetve irodai szolgálat ideje alatt a plébánián lehet befizetni a hozzájárulást.

PLÉBÁNIÁNK FALINAPTÁRA KARÁCSONYTÓL KAPHATÓ!

MUSTÁRMAG

a Szent István Király Plébánia lapja,
alapítva 1992-ben, újraindítva 2007 decemberében

Jelen lapszámunk munkatársai:

Fr. Mahimai Raj Anthony,
Knábné Lakatos Marianna (K. L. M.), Kollányiné Dohán Judit (K. D. J.),
Némethné Kiss Erika (N. K. E.), Szócs Noémi (Sz. N.),
Szepesi Testvérek (Panni, Orsi és Hajni), Viola Zsolt (V. Zs.)

Fotók:

Knábné Lakatos Marianna, Viola Zsolt

A plébánia, illetve a szerkesztőség elérhetőségei:

Cím: 1185 Budapest, Tátrafüred tér 15. • Telefon: 292-1407

e-mail: szemere.mustarmag@gmail.com

www.szemere-plebania.hu